

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/67/2012
Identifikačné číslo spisu:	6011200051
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6011200051.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Úrad právnych služieb, Kutuzovova 18, 832 47 Bratislava, proti odporcovi Obvodnému pozemkovému úradu v Banskej Bystrici, Skuteckého č. 19, 974 01 Banská Bystrica, za účasti oprávnených osôb Urbárskej lesnej a pasienkovej spoločnosti Hronsek, ktorých zastupuje JUDr. Peter Čiampor, Zámocká č. 2, 976 31 Hronsek, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 887/2010 zo dňa 08.11.2010, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sp/1/2011-24 zo dňa 23. januára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sp/1/2011-24 zo dňa 23. januára 2012 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu číslo: 887/2010 zo dňa 08.11.2010, ktorým odporca ako orgán príslušný podľa § 5 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol, že oprávnené osoby uvedené v zozname oprávnených osôb tvoriaceho neoddeliteľnú prílohu tohto rozhodnutia, ktoré zastupuje JUDr. Peter Čiampor, bytom Zámocká č. 2, Hronsek („ďalej len „spoločenstvo“) splňajú podmienky zákona uvedené v § 3 ods. 1 písm. m/ a § 6 ods. 2 a 3 a oprávneným osobám sa navracia vlastnícke právo k špecifikovaným nehnuteľnostiam v kat. území I. evidovaným na LV č. XXX na povinnú osobu Slovenská republika - Ministerstvo obrany SR, Bratislava s tým, že Správa katastra Banská Bystrica na základe tohto právoplatného rozhodnutia vpíše predmetné do LV v prospech oprávnených osôb a zostatok podielov, ktoré nie sú predmetom navrátenia vlastníctva, ostáva vo vlastníctve povinnej osoby. Ďalej odporca rozhodol, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v kat. území I. evidovaným v pzkn. vložke č. 147 ako parcely pozemnoknižné číslo 823, lesný pozemok o výmere 10 759 m², 955/2, trvalý

trávny porast o výmere 48 m² a 959, trvalý trávny porast o výmere 12 m² nemožno oprávneným osobám navrátiť, lebo boli po prechode vlastníctva na štát zastavané stavbami alebo tvoria druh pozemku zastavaná plocha (§ 6 ods. 1 písm. d) alebo § 1 zákona), preto sa im priznáva právo na náhradu podľa § 6 ods. 2 zákona.

Súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom. Oboznámil sa i s predchádzajúcim zrušujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 24Sp/73/2008-29 zo dňa 25.09.2008, ktoré potvrdil aj odvolací súd, kde dôvodom pre zrušenie rozhodnutia správneho orgánu bola jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov, keďže odporca neuviedol, kto konkrétne uplatňuje reštitučný nárok, ani ako dospel k okruhu oprávnených osôb. Stotožnil sa s právnym názorom odporcu, že oprávnené osoby spĺňajú podmienky uvedené v ustanovení § 3 ods. 1 písm. m/ zákona, teda že boli vyvlastnené bez vyplatenia náhrady, čo napokon nespochybňoval ani navrhovateľ. Poukázal na skutočnosť, že v tomto prípade ide o vydávanie vlastníckeho práva fyzickým osobám, pričom problémom bola iba otázka, či zástupca JUDr. Čiampor je zástupcom všetkých reštituentov alebo len ich časti. Pripojenými dokladmi a najmä obsahom administratívneho spisu bolo jednoznačne preukázané, že takýchto individuálnych reštituentov, ktorí splnomocnili JUDr. Čiampora, bolo celkom 123, z čoho 95 svoje splnomocnenia JUDr. Čiamporovi individuálne do 31.12.2004. Tým, že súčasťou nového rozhodnutia odporcu sa stal jednoznačný a nespochybniteľný zoznam oprávnených osôb spolu s ich splnomocneniami pre splnomocneného zástupcu JUDr. Čiampora, považoval krajský súd vytýkaný nedostatok predchádzajúceho rozhodnutia správneho orgánu za odstránený a nemal už pochybnosti o správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Namietal, že odporca pri vydaní nového rozhodnutia nerešpektoval právny názor vyslovený v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí krajského súdu, keď jeho nové rozhodnutie je vo výrokovej časti takmer totožné so zrušeným rozhodnutím č. 441/2008 zo 17. apríla 2008. Povinnosťou odporcu v ďalšom konaní bolo vysporiadať sa s otázkou, kto si uplatnil reštitučný nárok v zákonnej lehote, čo podľa navrhovateľa nebolo splnené, lebo neexistuje nespochybniteľný zoznam oprávnených osôb spolu s ich splnomocneniami pre spoločného zástupcu JUDr. Čiampora v zmysle § 5 ods. 1 zákona. Odporca nepreukázal, že každá z označených oprávnených osôb si jednotlivito uplatnila svoj nárok v zmysle § 5 ods. 1 zákona, a to či už samostatne alebo prostredníctvom spoločného zástupcu.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že oprávnené osoby uvedené v zozname oprávnených osôb sú konkrétne fyzické osoby posudzované spoločným zástupcom a správnym orgánom v zmysle § 2 zákona č. 503/2003 Z. z. v spojitosti s § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb., ktoré si nárok uplatnili riadne a včas. Odporca skúmal, či osoby, ktoré uplatnili svoj nárok, spĺňajú podmienky § 2 zákona a či si ho uplatnili riadne a včas. Spoluvlastnícke podiely osôb, ktoré si nárok neuplatnili, zostávajú vo vlastníctve doterajšieho vlastníka a odporca o nich nerozhoduje. V prípade urbárskych a podobných spoločenstiev správny orgán vychádza z ustálenej judikatúry, podľa ktorej na uplatnenie nároku je potrebné nadpolovičnou väčšinou oprávnených osôb určiť spoločného zástupcu a spôsob jeho konania. Z množiny potenciálne oprávnených osôb vznikne podmnožina osôb (a ich podielov), ktoré si nárok uplatnili, pričom po odpočítaní spoluvlastníckych podielov osôb, ktoré sa z rôznych dôvodov nezúčastnili na určení spoločného zástupcu a spôsobu jeho konania na spoločnej schôdzi, musí zostať viac ako 50%. V danom prípade 95 osôb, ktoré sa zúčastnili zhromaždenia a jednomyselne určili za spoločného zástupcu doterajšieho predsedu spoločenstva JUDr. Čiampora, predstavuje 7535 podielov k celku 9720, čo je 78 %, takže podmienka určenia spoločného zástupcu nadpolovičnou väčšinou bola splnená. Tieto osoby spolu s 28 osobami, ktoré sa zhromaždenia nezúčastnili, ale do 31.12.2004 si právo uplatnili, teda spolu 123 oprávnených osôb, tvoria 9650/9720-in spoločnej nehnuteľnosti a zvyšok - podiel 70/9720 zostáva vo vlastníctve navrhovateľa. Z uvedeného vyplýva, že

1/ spoločný zástupca a spôsob jeho konania bol určený nadpolovičnou väčšinou oprávnených osôb,
2/ oprávnené osoby najneskôr do 31. 12. 2004 uplatnili svoje právo prostredníctvom tohto spoločného zástupcu,

3/ oprávnené osoby preukázali súčasne vzťah k pôvodnému vlastníkovi,
4/ správny orgán spolu so spoločným zástupcom preskúmal pravdivosť a úplnosť predložených dôkazov a podkladov,
čím boli všetky zákonné podmienky pre navrátenie vlastníckeho práva v zmysle namietaného rozhodnutia splnené. Odporca preto navrhuje, aby odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil.

K odvolaniu sa vyjadrili aj oprávnené osoby prostredníctvom svojho zástupcu. V plnom rozsahu sa stotožnili s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu. Uviedli, že navrhovateľ svojim konaním sa od samého začiatku uplatnenia reštitučného nároku nesnažil prispieť k objasneniu veci, tak ako to ukladá § 8 ods. 2 zákona, ale naopak jeho snahou bolo reštitučnému nároku zabrániť. K namietanej otázke počtu oprávnených spoluvlastníkov považujú za preukázané, že na valnom zhromaždení spoluvlastníkov na spoločnom majetku dňa 21.03.2004 prítomní spoluvlastníci ako oprávnené osoby určili v súlade s § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. nadpolovičnou väčšinou všetkých spoluvlastníkov svojho zástupcu aj spôsob jeho konania vo veci navrátenia vlastníctva k predmetným pozemkom. Navrhli preto, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici potvrdil v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.04.2013 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporcu č. 887/2010 zo dňa 08.11.2010, ktorým vyhovel nároku oprávnených osôb uplatnenému spoločným zástupcom podľa reštitučného zákona na navrátenie vlastníctva k špecifikovaným nehnuteľnostiam, resp. priznania práva na náhradu. Išlo v poradí o druhé rozhodnutie správneho orgánu, keď jeho predchádzajúce rozhodnutie v tejto veci bolo krajským súdom zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, pričom odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Odvolací súd preto v rámci odvolacieho konania skúmal aj rozhodnutie odporcu a konanie mu predchádzajúce, a to aj z toho pohľadu, či postupoval v intenciách zrušujúceho súdneho rozhodnutia, ktorého právnym názorom bol viazaný. Podľa neho hlavným nedostatkom odporcovho rozhodnutia bola skutočnosť, že žiadateľom predložené listinné dôkazy neboli spôsobilé preukázať, že osoby uvedené v zozname, tvoriacom prílohu rozhodnutia odporcu, boli oprávnenými osobami podľa § 2 ods. 2 zákona. Pri posudzovaní, kto si uplatnil reštitučný nárok v zákonnej lehote, bude potrebné vychádzať z predložených splnomocnení fyzických osôb JUDr. Čiamporovi.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku a s ktorého odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje.

Podstatou odvolania navrhovateľa je opakovaná námietka, že odporca sa ani v novom rozhodnutí nevysporiadal s otázkou, kto si uplatnil reštitučný nárok v zákonnej lehote, hoci mu to bolo uložené aj v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí krajského súdu. K tomu uviedol, že splnomocnený zástupca JUDr. Čiampor mohol právne relevantným spôsobom uplatniť reštitučný nárok v zákonom stanovenej lehote len za tie osoby, ktoré mu dali splnomocnenie individuálne alebo za tie, ktoré odhlasovali na spoločnej schôdzi jeho zastupovanie.

Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, na uplatňovanie nároku na vydanie nehnuteľnosti a nárokov vyplývajúcich

zo spoluvlastníctva v pozemkových úpravách určia oprávnené osoby (spoluvlastníci) spoločného zástupcu (spoločných zástupcov) a spôsob jeho konania; na to je potrebný súhlas majiteľov väčšiny podielov.

Ako už uviedol odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí v tejto veci (sp. zn. 1Sžo/292/2008), citované zákonné ustanovenie zakladá právo žiadateľov reštitučného nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. ako aj podľa zákona č. 503/2003 Z.z. zvoliť si spoločného zástupcu, ktorý by v ich mene uplatnil na príslušnom pozemkovom úrade ich reštitučný nárok. Na ustanovenie spoločného zástupcu sa nevzťahuje správny poriadok, ale vyžaduje sa súhlas majiteľov väčšiny podielov a povinnosťou spoločného zástupcu je preukázať správnomu orgánu oprávnenosť všetkých osôb, ktoré ho splnomocnili na uplatnenie reštitučného nároku, podľa § 2 ods. 1, 2 zákona.

Ako vyplýva z obsahu pripojených spisov (s ktorými mal možnosť oboznámiť sa aj navrhovateľ), neoddeliteľnú prílohu rozhodnutia odporcu tvorí zoznam oprávnených osôb - členov Urbárskej lesnej a pasienkovej spoločnosti Hronsek; ide o 123 fyzických osôb s presným vymedzením ich podielov, z čoho 95 osôb vyjadrilo svoj súhlas s JUDr. Čiamporom ako spoločným zástupcom na spoločnej schôdzi dňa 21.03.2004 a ďalších 28 osôb mu včas udelilo svoje splnomocnenie individuálne. Podstatné však pritom je, že spoločného zástupcu určili osoby, ktorých podiel na predmetných nehnuteľnostiach predstavuje 78 %, ako to exaktne vyčíslil odporca vo vyjadrení k odvolaniu, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje. Pri posudzovaní, či ide o oprávnené osoby v zmysle § 2 zákona, odporca vychádzal z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 123/2010, ktorý k ustanoveniu § 2 ods. 2 uviedol, že oprávnenými osobami sú všetky osoby v tomto ustanovení uvedené, ich zaradenie do jednotlivých skupín neznamena, že ak existujú osoby v prednejšom poradí, nemôžu reštitučný nárok úspešne uplatniť osoby uvedené v neskoršom poradí alebo ak v tom istom poradí existuje viac osôb, že jedna z nich môže uplatniť nárok len v pomere k počtu týchto osôb, ak tieto osoby alebo osoby v prednejšom poradí svoj nárok neuplatnili, a preto ich právo zaniklo.

S touto odvolacou námietkou sa napokon zaoberal aj krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, keď poukázal na obsah rozhodnutia odporcu, s ktorého právnym názorom v tejto otázke sa stotožnil a jeho dôvody považuje za správne. Odvolací súd na doplnenie iba uvádza, že zástupca navrhovateľa na pojednávaní pred krajským súdom uznal nároky 95 reštituentov, namietal len nároky ďalších 28 osôb, teda tých, ktoré udelili splnomocnenie spoločnému zástupcovi až po spoločnej schôdzi do uplatnenia nároku spoločným zástupcom dňa 21.12.2004, svoju námietku však bližšie nekonkretizoval (napr. či vidí problém v splnomocnení alebo nejde o oprávnené osoby v zmysle § 2 ods. 2 zákona a z akého dôvodu).

Na základe uvedeného odvolací súd mohol iba konštatovať, že krajský súd vo svojom rozsudku správne preveril skutkový stav zistený odporcom a v súlade so zákonom potvrdil právne závery odporcu ako správne a zákonné. Jeho rozhodnutie vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý je logicky vyhodnotený a riadne právne posúdený a reaguje na všetky relevantné námietky navrhovateľa.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľa, sa odvolací súd stotožnil so záverom, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, preto rozsudok krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nemal úspech, odporca na náhradu trov konania nemá zákonný nárok a zúčastneným osobám trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.